

Barnbokslut 2023

Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund och syfte	3
1.2	Viktiga begrepp.....	3
1.3	Fyra grundläggande artiklar	4
2	Barnbokslut	5
2.1	Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder	5
2.2	Nulägesanalys barnrättsarbetet	5
2.2.1	Förutsättningar för barnrättsarbetet	6
2.2.2	Styrkor i barnrättsarbetet.....	6
2.2.3	Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet	6
3	Utvecklingsområden och åtgärder.....	7

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Barns rättigheter är mänskliga rättigheter och gäller alla barn utan åtskillnad. Barns rättigheter är individuella, vilket innebär att Göteborgs Stads verksamheter behöver ha kunskap om rättigheterna och ta hänsyn till barns olika förutsättningar. Att arbeta barnrättsligt innebär att tillgodose det enskilda barnets rättigheter utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter, inom det som är stadens uppdrag. Göteborgs Stad ska efterfråga barnets delaktighet samt utgå från barnets bästa. Barn är alla som är under 18 år enligt konventionen.

FN:s konvention om barnets rättigheter, kallad barnkonventionen, blev lag i Sverige 1 januari 2020.

I Göteborgs Stad gäller Barnrättsplanen sedan juni 2020 och alla nämnder och styrelser ska varje år göra ett barnbokslut.

Ett barnbokslut ger nämnder och styrelser en bild av förvaltningens eller bolagets arbete med barns rättigheter enligt barnkonventionen.

Det första barnbokslutet gjordes 2021 och har utvecklats sedan dess. Årets barnbokslut innehåller en uppföljning av föregående års utvecklingsområden och en nulägesanalys av förutsättningar för barnrättsarbetet i förvaltningen, styrkor och utmaningar eller brister utifrån barnkonventionens fyra grundläggande artiklar 2, 3, 6 och 12. Det ligger till grund för prioriterade områden och åtgärder för nästa år.

1.2 Viktiga begrepp

Här beskrivs viktiga begrepp i barnrättsarbetet som har olika innebörd.

Barnperspektiv: Den kunskap om barn som vuxna utgår från när de avser att göra något utifrån barnets bästa. Vuxnas perspektiv kan därför skilja sig från hur barnet upplever och förstår samma situation. Barnperspektivet är en färskvara som förändras över tid.

Barns perspektiv: När det gäller barnets perspektiv är det nödvändigt att ett barn fått uttala sig i den aktuella frågan. Det är det som visar sig för barnet som är det intressanta när vi pratar om barnets eget perspektiv. Genom att fråga efter barnets synpunkter levandegörs barnets eget perspektiv. Det handlar om det enskilda barnets synpunkter.

Barnrättsperspektiv: Utgångspunkten är FN:s barnkonvention. Barnrättsperspektiv innebär att alla besluts- och arbetsprocesser är barnrättsbaserade, det vill säga utgår från konventionens fyra grundläggande principer och övriga rättigheter i konventionen.

1.3 Fyra grundläggande artiklar

Grunden för barnrättsarbetet och barnbokslutet är de fyra grundläggande artiklarna i barnkonventionen:

Artikel 2: Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnets egen åsikt och erfarenhet. Det betyder inte att det alltid ska vara utslagsgivande, även andra intressen kan ha samma eller större betydelse. Beslutsfattare ska dock ha i åtanke att barnets bästa inte bara är ett intresse bland andra, utan det är ett intresse som måste ges särskild vikt. Det ska också noteras att ett och samma beslut kan röra flera barn eller grupper av barn med olika intressen.

Artikel 6: Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Med utveckling menas främjandet av god fysisk, andlig, moralisk, psykisk och social utveckling.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.

2 Barnbokslut

Årets barnbokslut innehåller en uppföljning av föregående års utvecklingsområden och en nulägesanalys av barnrättsarbetet i förvaltningen samt prioriterade utvecklingsområden för att stärka barnrättsarbetet.

Barnbokslutet utgår från barnkonventionens fyra grundläggande artiklar 2, 3, 6 och 12. Barnbokslutet kan även inkludera arbete utifrån andra artiklar som är relevanta för verksamhetens uppdrag.

2.1 Uppföljning av föregående års utvecklingsområden och åtgärder

Nedan finns en kortfattad uppföljning av föregående års utvecklingsområden.

Utvecklingsområden från föregående år	Åtgärder	Status	Ev. kommentar
Brist på ställföreträdare	Utbildning för ställföreträdare i barnärenden hölls i december 2023.	Genomförd	Förhoppningsvis leder utbildningen till att fler vill ta uppdrag som, ställföreträdare och god man för barn. Utbildningen behöver ske löpande under kommande år.
Få fler föräldrar att lämna redovisning över sin förvaltning av barns tillgångar		Ej påbörjad	Ingen åtgärd har gjorts under året på grund av tidsbrist.

2.2 Nulägesanalys barnrättsarbetet

Övergripande frågeställningar om förvaltningens barnrättsarbete som ska besvaras:

1. Vilka förutsättningar finns för barnrättsarbetet?
2. Vilka styrkor finns i förvaltningens/verksamhetens barnrättsarbete?
3. Vilka utmaningar eller brister finns i förvaltningens/verksamhetens barnrättsarbete?

Nulägesanalysen utgår från tre områden: förutsättningar, styrkor, utmaningar eller brister i barnrättsarbetet.

2.2.1 Förutsättningar för barnrättsarbetet

Handläggarna behöver mer utbildning för att kunna bedöma barnärendena.

Överförmyndarenheten upplever att det finns en god tillgång på ställföreträdare till barn utifrån nuvarande lägesbild. Det finns dock en risk för brist på gode män för ensamkommande barn om det kommer en ny flyktingkris.

Överförmyndarverksamheten har ingen möjlighet att tvinga någon att åta sig ett uppdrag som god man eller särskilt förordnad vårdnadshavare, utan är beroende utav att någon vill åta sig uppdraget. Det finns behov av att utbilda ställföreträdare i frågor om förmyndarskap, exempelvis medförmyndare, då även om det inte är en brist idag så är det önskvärt att fler ställföreträdare åtar sig den här typen av uppdrag.

2.2.2 Styrkor i barnrättsarbetet

Överförmyndarverksamheten har en barngrupp som arbetar specifikt med barnärenden för att säkra kompetensen. Verksamheten deltar i ett nätverk som arbetar med ensamkommande barn. Deltagandet är en

2.2.3 Utmaningar eller brister i barnrättsarbetet

Överförmyndarverksamheten ser behov av att utveckla rutiner för olika barnärenden och onödig efterfrågan från andra aktörer.

3 Utvecklingsområden och åtgärder

Identifierade utvecklingsområden för nästa år och åtgärder finns i tabellen nedan.

Prioriterade utvecklingsområden	Åtgärder	Förväntade resultat
För att undvika risk för brist på gode män för ensamkommande barn vid eventuella nya flyktingkriser behöver fler en god tillgång på ställföreträdare säkerställas.	Utbilda ställföreträdare i frågor om förmyndarskap, exempelvis medförmyndare, då det är önskvärt att fler ställföreträdare kan åta sig uppdrag för ensamkommande barn.	Fortsatt god tillgång på gode män för målgruppen ensamkommande barn.
Säkerställande av rutiner för olika barnärenden.	Ta fram en rutin/process för handläggning av barnärenden.	God kvalité och service i handlägningsarbetet.
Minska onödig efterfrågan från andra aktörer i barnens nätverk	Kunskapshöj aktörer i barnens nätverk om vad som är relevant att efterfråga.	Minskad arbetstid på att hantera onödig efterfrågan.